Vänersborgs kommun

Taxor och avgifter socialnämnd

Innehållsförteckning

Taxor och avgifter socialnämnd 1
Inledning 1
Principer för avgiftssättning 1
Rättslig grund 1
Modell för årlig uppräkning 2
Metod 2
OPI (Omsorgsprisindex) 2
Varför använder Vänersborgs socialnämnd OPI? 2
Varför rekommenderar SKR OPI? 2
Taxor och avgifter 3

Dokumentinformation Taxor och avgifter socialnämnden		**Dokumentansvarig** Förvaltningschef	
Antagen 2025-11-20 § 124 Kostavgift beslutad av kommunfullmäktige 2025-12-17, § 197	**Antagen av** Socialnämnden	**Reviderad** 2026-08-27 §	**Giltighet** 2026-01-01- tillsvidare
Aktualiserad Ange datumet för dokumentets senaste aktualisering	**Diarienummer** SOC 2025/224	**Intranät** ☒	**Hemsida** ☐
Dokumentmottagare ☒ Förvaltningsorganisation ☐ Kommunala bolag ☒ Allmänheten ☐ Förtroendevalda			
Andra regelverk som omnämns Socialtjänstlagen (2025:400), Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS), Hälso- och sjukvårdslagen (HSL), Kommunallagen, Förvaltningslagen			

Taxor och avgifter socialnämnd

Inledning

Syfte: Detta dokument syftar till att tydliggöra de övergripande principerna och den rättsliga grunden för avgiftssättning inom Socialnämndens verksamhetsområden. Dokumentet ska fungera som ett styrande ramverk för att fastställa avgiften och att säkerställa rättssäkerhet, likvärdighet och transparens.
Dokumentet riktar sig till handläggare och beslutsfattare som arbetar med avgiftssättning enligt gällande lagstiftning.

Principer för avgiftssättning

Avgiftssättningen inom Socialnämndens verksamhet ska utgå från följande grundläggande principer:

- Självkostnadsprincipen: Avgifter får inte överstiga kommunens kostnad för att tillhandahålla tjänsten.
- Likställighetsprincipen: Lika avgift för lika insats, oavsett individ.
- Skälighet och förmåga: Avgifter ska anpassas efter individens ekonomiska förutsättningar, med hänsyn till förbehållsbelopp och maxtaxa.
- Transparens: Avgiftssystemet ska vara tydligt och begripligt för medborgarna.
- Rättssäkerhet: Den enskilde ska informeras om avgiftens grund, beräkning och ha möjlighet att överklaga beslut.
- Icke-diskriminering: Avgiftssättningen får inte leda till osaklig särbehandling

Rättslig grund

Avgiftssättning inom socialtjänsten regleras främst av följande lagar och principer:

Socialtjänstlagen (2025:400)

- 32 kap. §§ 1–10: Avgifter för hemtjänst, dagverksamhet, särskilt boende och kommunal hälso- och sjukvård.
- Högkostnadsskydd (maxtaxa) enligt 32 kap. 6 §.
- Minimibelopp och förbehållsbelopp enligt 32 kap. 8–9 §§.

Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS)

- 18–21§§: Vissa insatser är avgiftsfria, medan kommunen har rätt att ta ut fast avgift för kost, boende och fritidsaktiviteter vid exempelvis korttidsvistelse, gruppbostad eller daglig verksamhet.

Hälso- och sjukvårdslagen (HSL)

- Reglerar avgifter för hälso- och sjukvårdsinsatser.

Kommunallagen (KL)

- 2 kap. 6 §: Självkostnadsprincipen.
- 2 kap. 3 §: Likställighetsprincipen.

Förvaltningslagen (FL)

- Krav på tydlighet, rättssäkerhet och möjlighet till överklagan till förvaltningsrätten.

Offentlighets- och sekretesslagen (OSL) och General data Protection Regulation (GDPR, dataskyddsförordningen))

- Skydd av personuppgifter vid avgiftshantering.

Modell för årlig uppräkning

Metod: OPI beräknas utifrån löneutvecklingen för personal inom vård och omsorg samt prisförändringar för insatsvaror. SKR publicerar OPI årligen, och Vänersborgs socialnämnd använder detta index för att justera avgifter enligt gällande lagstiftning. Avgifterna för kommande år beräknas under hösten med utgångspunkt i föregående års OPI, vilket innebär att avgiften släpar ett år efter den faktiska kostnadsutvecklingen. Månadsavgifterna avrundas upp till närmaste fem krona.

OPI (Omsorgsprisindex) är ett prisindex som tagits fram av Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) tillsammans med Vårdföretagarna och Sobona. OPI är särskilt anpassat för att spegla kostnadsutvecklingen inom vård och omsorg, där lönekostnader utgör en stor andel av de totala kostnaderna.

Varför använder Vänersborgs socialnämnd OPI?

- OPI används för att årligen räkna upp avgifter inom vård och omsorg, såsom hemtjänst, särskilt boende och hemsjukvård.
- Syftet är att avgifterna ska följa den faktiska kostnadsutvecklingen i verksamheten, så att de varken halkar efter eller överstiger kommunens självkostnad.
- Genom att använda OPI minskar behovet av årliga politiska beslut om avgiftsjusteringar, vilket förenklar administrationen och ger förutsägbarhet för både brukare och kommunen.

Varför rekommenderar SKR OPI?

- OPI bygger på löneutveckling och prisförändringar för relevanta varor och tjänster inom sektorn.
- Skillnad från KPI (konsumentprisindex) som speglar den privat konsumtion och är därför inte lämpligt för kommunal vård och omsorg.
- Det säkerställer att avgifterna följer självkostnadsprincipen i kommunallagen och ger en rättvis och transparent avgiftsutveckling.

Taxor och avgifter

	Belopp 2025, kr	Belopp 2026, kr	Avser
Prisbasbelopp	58 800	59 200	

Vård och omsorg - Eget boende	Belopp 2025, kr	Belopp 2026, kr	Avser
Maxtaxa	2 642	2 660	per månad
Hemtjänst	439	454	per timme
Kommunal primärvård (KPV)	420 (210)	435 (220)	per månad (per tillfälle)
Trygghetslarm	395	410	per månad
Installationsavgift trygghetslarm*	185	195	per tillfälle
Borttappad larmknapp*	590	615	per tillfälle
Matabonnemang 7 portioner/vecka*	1 975	2 335	per månad
Matabonnemang 5 portioner/vecka*	1 410	1 670	per månad
Utkörning av matdistribution*	130	135	per månad
Uthyrning Tens*	130	135	per månad

**Ingår ej i maxtaxan.*

Vård och omsorg - Särskilt boende	Belopp 2025, kr	Belopp 2026, kr	Avser
Vårdavgift	0–2 642	0–2 660	per månad
Kost helpension*	3 945 (132)	4 670 (156)	per månad (per dygn)
Särskilt näringstillskott (som enda mål)*	2 485 (83)	2 945 (98)	per månad (per dygn)
Särskilt näringstillskott (tillskott)*	1 245 (41)	1 475 (49)	per månad (per dygn)
Näringsdryck*	13	15	per dygn
Hyra	Enligt kontrakt	Enligt kontrakt	
Slutstädning*	1 175	1 220	per tillfälle
Boendeavgift (köpt plats enl SoL då hyra inte debiteras)	0–2 714 (90)	0–2 733 (91)	per månad (per dygn)

**Ingår ej i maxtaxan.*

Vård och omsorg - Korttidsboende/Växelvård	Belopp 2025, kr	Belopp 2026, kr	Avser
Vårdavgift	0–2 642 (88)	0–2 660 (89)	per månad (per dygn)
Kost helpension*	132	156	per dygn

**Ingår ej i maxtaxan.*

Vård och omsorg - Dagverksamhet	Belopp 2025, kr	Belopp 2026, kr	Avser
Lunch*	66	78	per tillfälle
Kaffe*	13	15	per tillfälle

**Ingår ej i maxtaxan.*

Personligt stöd och omsorg - Eget boende	Belopp 2025, kr	Belopp 2026, kr	Avser
Maxtaxa	2 642	2 660	per månad
Boendestöd	420	435	per månad
Kommunal primärvård (KPV)	420 (210)	435 (220)	per månad (per tillfälle)
Trygghetslarm	395	410	per månad
Installationsavgift trygghetslarm*	185	195	per tillfälle
Borttappad larmknapp*	590	615	per tillfälle
Matabonnemang 7 portioner/vecka*	1 975	2 335	per månad
Matabonnemang 5 portioner/vecka*	1 410	1 670	per månad
Utkörning av matdistribution*	130	135	per månad
Uthyrning Tens*	130	135	per månad

**Ingår ej i maxtaxan.*

Personligt stöd och omsorg - Särskilt boende	Belopp 2025, kr	Belopp 2026, kr	Avser
Vårdavgift	0–2 642	0–2 660	per månad
Kost helpension*	3 945 (132)	4 670 (156)	per månad (per dygn)
Frukost*	26	31	per tillfälle
Lunch*	66	78	per tillfälle
Middag*	40	47	per tillfälle
Fika*	13	15	per tillfälle
Särskilt näringstillskott (som enda mål)*	2 485 (83)	2 945 (98)	per månad (per dygn)
Särskilt näringstillskott (tillskott)*	1 245 (41)	1 475 (49)	per månad (per dygn)
Hyra	Enligt kontrakt	Enligt kontrakt	
Slutstädning*	1 175	1 220	per tillfälle

**Ingår ej i maxtaxan.*

Personligt stöd och omsorg - Daglig verksamhet	Belopp 2025, kr	Belopp 2026, kr	Avser
Lunch*	66	78	per tillfälle
Fika*	13	15	per tillfälle

**Ingår ej i maxtaxan.*

Personligt stöd och omsorg - Korttidstillsyn/Extern plats	Belopp 2025, kr	Belopp 2026, kr	Avser
Boendeavgift (köpt plats enl. SoL/LSS då hyra inte debiteras)	0–2 714 (90)	0–2 733 (91)	per månad (per dygn)
Avgift extern plats enligt LSS 9 § 8	Enligt SKR	Enligt SKR	

Kostavgift vid korttidsvistelse och köpta platser*

0-6 år	Belopp 2025, kr	Belopp 2026, kr	Avser
Frukost	14	16	per tillfälle
Lunch	37	44	per tillfälle
Middag	21	25	per tillfälle
Per dygn	72	85	per dygn
Fika	8	9	per tillfälle

7-12 år	Belopp 2025, kr	Belopp 2026, kr	Avser
Frukost	17	20	per tillfälle
Lunch	45	53	per tillfälle
Middag	25	30	per tillfälle
Per dygn	87	103	per dygn
Fika	10	12	per tillfälle

13-17 år	Belopp 2025, kr	Belopp 2026, kr	Avser
Frukost	18	21	per tillfälle
Lunch	47	56	per tillfälle
Middag	27	32	per tillfälle
Per dygn	92	109	per dygn
Fika	10	12	per tillfälle

18 år och uppåt	Belopp 2025, kr	Belopp 2026, kr	Avser
Frukost	26	31	per tillfälle
Lunch	66	78	per tillfälle
Middag	40	47	per tillfälle
Per dygn	132	156	per dygn
Fika	13	15	per tillfälle

**Ingår ej i maxtaxan.*

Färdtjänst	Belopp 2025, kr	Belopp 2026, kr	Avser
Egenavgift färdtjänst till och från dagverksamhet	Startavg 54 kr (10 km) +km-taxa 3,10 kr	Startavg 54 kr (10 km) +km-taxa 3,10 kr	per tillfälle
Egna resor till och från daglig verksamhet (Vänersborg/Trollhättan)	692	346**	per månad
Egna resor till och från daglig verksamhet (Flerkommunsladdning)	788	394**	per månad
Fritidsresa	Startavg 54 kr (10 km) +km-taxa 3,10 kr	Startavg 54 kr (10 km) +km-taxa 3,10 kr	per tillfälle

***Årlig uppräkning med följsamhet till den allmänna kollektivtrafikens prisjusteringar inom Västra Götalandsregionen kan komma att justeras om Västra Götalandsregionen beslutar om prisjustering.*